

Izglītības un zinātnes
ministrija

Aktualitātes augstskolu cikliskās institucionālās akreditācijas ieviešanā

Publicēts: 04.12.2020.

REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF EDUCATION
AND RESEARCH

AIC
ACADEMIC
INFORMATION
CENTRE

2020. gada 15. un 16. oktobrī notika Igaunijas Izglītības un zinātnes ministrijas un Igaunijas Augstākās un profesionālās izglītības kvalitātes aģentūras organizēts konceptuāls tīmekļseminārs “Ceļvedis institucionālās akreditācijas ieviešanai Latvijā” (turpmāk – seminārs), kurā piedalījās Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk – ministrija) un Akadēmiskā informācijas centra Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras darbinieki. Semināra mērķis bija iepazīstināt ar Igaunijas vairāk kā 10 gadu ilgo pieredzi augstskolu institucionālās akreditācijas ieviešanā.

Semināra pirmajā dienā Igaunijas Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības departamenta vadītājs Margus Haidaks (*Margus Haidak*) un vadošā eksperte Kristi Raudmaje (*Kristi Raudmäe*) raksturoja Igaunijas augstākās izglītības sistēmu un izglītības kvalitātes novērtēšanas lomu šīs sistēmas ietvaros, tai skaitā saistībā ar būtiskām izmaiņām Igaunijas Augstākās izglītības likumā (stājās spēkā no 2019. gada septembra) attiecībā uz Senāta un Padomju lomu augstskolu darbībā, un reformu par doktora studijām. Savukārt Igaunijas Augstākās un profesionālās izglītības kvalitātes aģentūras direktore Heli Matisena (*Heli Mattisen*)

iepazīstināja gan ar Igaunijā 2010. gadā uzsāktu izglītības kvalitātes novērtēšanas reformu un tās īstenošanas gaitu, gan raksturoja 2020. gada izglītības kvalitātes nodrošināšanas un augstskolu institucionālās akreditācijas sistēmu, akcentējot galvenos izglītības kvalitātes novērtēšanas principus.

Īpaši nozīmīga bija tīmekļsemināra otrā diena, kurā Igaunijas Biznesa skolas (*Estonian Business School* (privāta universitāte)) prorektore Mārja Murumegi (*Maarja Murumägi*), Tallinas Universitātes padomniece vadības jautājumos Brita Laurfelde (*Brita Laurfeld*) un Tallinas Veselības aprūpes koledžas (*Tallinn Health Care College* (valsts profesionālās augstākās izglītības institūcija)) Studiju kvalitātes vadītāja Kristīna Pullerits (*Kristiina Pullerits*) dalījās pieredzē par augstskolu institucionālās akreditācijas īstenošanu. Augstskolu pārstāves raksturoja institucionālās akreditācijas norisi tieši no augstskolu puses, izklāstot veicamās praktiskās darbības (nepieciešamo dokumentu sagatavošanas process, komandas izveide un vadība, vizišu norise u.c.), minot problēmjautājumus un savu redzējumu par tās nepieciešamību un dziļāko būtību augstskolu darbībā.

Igaunijas pieredze ļāva secināt, ka cikliska augstskolu institucionālās akreditācijas īstenošana ir ministrijas, izglītības kvalitātes aģentūras un augstskolu kopīga atbildība kvalitatīvas augstākās izglītības nodrošināšanai un tai jābūt balstītai uz savstarpējo uzticēšanos. Turklāt institucionālās akreditācijas procesu nedrīkst uztvert tikai kā formālu procesu - vienlaikus tā ir iespēja augstskolai novērtēt savu augstskolas kā organizācijas kultūru, organizējot un vadot akreditācijas procesa sagatavošanos vismaz viena gada garumā, gan arī iespēja augstskolai šī procesa ietvarā atbildēt uz jautājumu "*Ko varam no tā mācīties?*" Kā atzina Igaunijas augstskolu pārstāvji, šādu attieksmi pret akreditācijas procesu var demonstrēt tikai savā būtībā nobriedušas augstskolas.

Savukārt 2020. gada 11. novembrī ZOOM platformā projekta "*Road Map for Implementation of Institutional Assessment*" Vadības komitejas (The Steering Committee) 1. sēde, kurā projekta vadītāja, ministrijas vecākā eksperte Inese Lūsēna-Ezera iepazīstināja Vadības komitejas locekļus ar projekta mērķiem, sasniedzamajiem rezultātiem, uzdevumiem un plānotajām aktivitātēm. Projekta Vadības komiteja izveidota ar mērķi nodrošināt kvalitatīvu projekta īstenošanu, novērtējot progresu un sasniegtos rezultātus. Saskaņā ar projekta aprakstu, Vadības komitejas sastāvā ir iekļauts pārstāvis no Eiropas Universitāšu asociācijas, pārstāvji no projekta partneru organizācijām – Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijas, Igaunijas Izglītības un zinātnes ministrijas un Latvijas Akadēmiskās informācijas centra un ministrijas sociālie partneri - Latvijas Rektoru padome, Latvijas Studentu apvienība un Latvijas Jauno zinātnieku apvienība.

Vadības komitejas locekļi sēdes laikā uzdeva jautājumus par projekta tuvāko aktivitāšu īstenošanas mērķiem, kā arī dalījās ar savu pieredzi un ieteikumiem to veiksmīgākai īstenošanai. Neraugoties uz apstākļiem (Covid-19 pandēmija un ar to saistītie ceļošanas ierobežojumi un drošības apsvērumi, projekta uzsākšana vasarā – atvaļinājumu laikā, strukturālās izmaiņas Igaunijas Augstākās un profesionālās izglītības kvalitātes aģentūras darbībā), kas līdz šim radījuši kavēšanos ar projekta aktivitāšu īstenošanu, Vadības komitejas locekļi pauda pārliecību par projekta veiksmīgu turpmāku īstenošanu. Noslēgumā tika iezīmēts laiks iespējamai nākamai Vadības komitejas sēdei – 2021. gada pavasarī.

Seminārs un vadības komitejas sēde tika organizēta ministrijas, Akadēmiskā informācijas centra, Igaunijas Izglītības un zinātnes ministrijas un Igaunijas Augstākās un profesionālās izglītības kvalitātes aģentūras kopīgi īstenotā ERASMUS+ K3 programmas "Support for policy reforms" projekta "*Road Map for Implementation of Institutional Assessment*" ietvaros (Projekta Nr. 899137 - RoadMap - EPLUS2020-EHEA09-2019) un ir īpaši nozīmīgs, lai izpildītu Latvijas valdības rīcības plānā izvirzīto uzdevumu "Sagatavot augstskolu cikliskas institucionālās akreditācijas ieviešanu, sākot ar 2024. gadu".

Projekta mērķis ir pilnveidot augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas sistēmu Latvijā un ieviest ciklisku augstākās izglītības institūciju akreditāciju kā galveno kvalitātes nodrošināšanas procedūru, tādējādi samazinot pašreizējo pārklāšanos starp dažādām esošajām kvalitātes nodrošināšanas procedūrām, samazinot administratīvo slogu un novērtēšanas procedūru izmaksas.

Projekta īstenošanas ilgums: 24 mēneši (līdz 2022.gada 31.maijam).

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/aktualitates-augstskolu-cikliskas-institucionalas-akreditacijas-ieviesana>